

УДК 37.015.31:7(062)
Х 98

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Судасва Наталія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри музики, декан психолого-педагогічного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Благова Тетяна Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Жиров Олександр Анатолійович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Ільченко О. Ю. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної педагогіки та андрології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Андрощук Л. М. – кандидат педагогічних наук, професор кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тисини.

**Художні практики та мистецька освіта у
Х 98 крос-культурному просторі сучасності: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., 7-8 жовтня 2019 р.,
Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2019. – 208 с.**

ISBN 978-966-2538-69-4

До збірника увійшли доповіді та повідомлення, у яких, відповідно до заявлених секцій, розглядаються такі проблеми: «Історичні та історичні рефлексії міжкультурних зв'язків в контексті глобалізаційних процесів», «Теорія і практика хореографічного і музичного мистецтва в умовах міжкультурних взаємин», «Актуальні проблеми підготовки фахівця мистецьких дисциплін», «Інноваційні технології та практики викладання мистецьких дисциплін», «Мистецька освіта: історія, сучасність і перспективи».

Автори доповідей та повідомлень відповідають за достовірність і вірогідність викладеного матеріалу, за належність поданого матеріалу ім обсягом, за правильне цитування джерел та посилання на них. Думки авторів можуть не збігатися із позицією урядовика та редакційної колегії.

*Рекомендовано до друку спеціальною Радою
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка
протокол № 5 від 28 листопада 2019 р.*

ISBN 978-966-2538-69-4

© Колектив авторів, 2019
© ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2019

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Форми організації вищої хореографічної освіти в Україні	7
БЛАГОВА Т. О. Мистецтво танцю у творчих пошуках Лукіана	13
КАСЬЯНОВА О. В. Концепт підготовки доктора мистецтва у творчих аспірантурах закладав вищої освіти	18
ЦВЕТКОВА Л. Ю. Практики викладання класичного танцю: проблеми та засоби їх вирішення	23

Секція І. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ РЕФЛЕКСІЇ МІЖКУЛЬТУРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МУКОЛА SHNEKOVAN The specifics of teaching Ballroom and Social dancing to adults	27
ГОРГОЛЬ П. С. Формейши як синтез мистецтва і спорту	30
ГУЗІЙ Р. М. Особливості роботи концертмейстера на уроках народно-сценічного танцю	35
МЕДВІДЬ Т. А. Творчі проекти як засіб формування професійних компетентностей майбутнього хореографа	38
ПЛАХОТНОК О. А. Хореографічна освіта у класичному університеті	44
ПОГРІБ'ЯК М.М. Постмодерний танцтеатр Раду Поклітару	47
ТКАЧЕНКО М. В. Розвивальний потенціал хореографічної підготовки учнів шкіл мистецтв	50
ЧЖАН ХАО, ЮР'ЄВА К. А. В. О. Сухомядинський і Конфудзі: погляд із XXI століття	53
ЧЖАО БЕЙБЕЙ, ЮР'ЄВА К. А. Проблема суті й структури мистецької компетентності у дослідженнях китайських педагогів	56
ЮР'ЄВА К. А. Міжкультурна компетентність майбутнього викладача мистецьких дисциплін та вихователя закладу дошкільної освіти в сучасному багатокультурному суспільстві	59

Секція II. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ХОРЕОГРАФІЧНОГО І МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ МІЖКУЛЬТУРНИХ ВЗАЄМИН

ДОВГАНЮК Л. А. Відтворення автентичної танцювальної спадщини у сучасних спільних інтерпретаціях.....	63
ЩУК Т. В. Вокально-хорова робота на уроках музичного мистецтва як засіб формування естетичної культури учнів.....	67
КОЛІНОУЗЕНКО Б. М., БРАЙЛОВСЬКИЙ Р. Ю. Хореографічне виховання – запорука здоров'я дитини.....	70
КОСТИРЕНКО Л. О. Специфіка роботи з дітьми початкових класів на уроках хореографії в загальноосвітніх навчальних закладах.....	74
КРАСНОШАПКА В. С. Досвід виховання в молодших школярів естетичного смаку.....	77
ЛЯШЕНКО А. В., ЛЯШЕНКО Є. П. Сучасний танець у хореографічній підготовці майбутніх учителів.....	81
МОТИЛЬКОВА А. Д. Методика побудови уроку з сучасного танцю для дітей молодшого шкільного віку.....	86
РЕВА Я. Г. Гармонізація здоров'я дитини засобами танцювальної терапії.....	91
СКИВА А. В. Танцювальна терапія у розвитку рухової активності молодших школярів.....	95
СУХОРОСЛОВА А. Ю. Особливості розвитку творчого потенціалу школярів під впливом хореографічного мистецтва.....	98

Секція III. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

ВІЛЬХОВА О. Г. Форми і методи виховання дошкільників засобами народної хореографії в Україні (1945-1991 рр.).....	101
ЖИРОВ О. А. Неформальна мистецька освіта в системі підготовки майбутніх хореографів.....	104
ЄРЕМЕНКО О. В. Хореографічний етап: особливості та значення у підготовці майбутніх фахівців-хореографів.....	108
КИЗИМ П. М., ЧУБАРОВА Ю. В. Восконалення технічної підготовленості пімнасток засобами хореографічного направлення контемпорарі.....	111

КОНОВЕЦЬ С. В. Соціальний інтелект як важлива складова у партнерському спілкуванні.....	114
МАРТИНЕНКО О. Д. Підготовка студентів-хореографів до застосування проблемно-пошукового навчання в майбутній практичній діяльності.....	118
ПЕСОШКА Л. В. Застосування жанрово-інтерпретаційного методу формування виконавських умінь студентів у роботі над творами танцювального жанру.....	122
ПРИГОДА Л. Б. Використання інноваційних технологій в процесі вивчення дисципліни «Народно-сценічний танець».....	125
САШКО Т. В. Формування толерантного відношення до культури партнерів по комунікації у майбутніх учителів образотворчого мистецтва.....	128

Секція IV. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПРАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

IRYNA DEMCHENKO Wybrane metody niedyrektywnej terapii osób dotkniętych ауиз-тєп.....	131
КАВАРУХІНА Г. В. Застосування неформальних та творчих засобів освіти студентів-хореографів у закладах вищої освіти.....	136
КРЮЧКОВА Т. М. Інноваційні педагогічні технології в хореографічній освіті.....	139
САШКО Т. В., ПРУСАКОВА Д. С. Володіння іноземною мовою як умова вивчення хореографічної культури країн світу майбутніми учителями хореографії.....	141

Секція V. МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ

БЕЗРУЧЕНКОВ Ю. В., ТОЛОРКОВ Д. А. Театр танцю «Відлуння» м. Львів.....	144
БЕЛЬДЕЙ А. А. Сучасна «Чайка» А. Чехова на харківській сцені.....	147
БЕЛЬДЕЙ О. І. Творчість Ф. Жанті в контексті розвитку французького мистецтва театру ляльок.....	150
ГЛАДИНА О. О. Можливості застосування технологій віртуальної реальності в процесі хореографічної освіти.....	153

ІРКЛЕНКО В. С.	138
Мистецька освіта у дитячому закладі оздоровлення та відпочинку	
МИРОШНИЧЕНКО В. В.	160
Особливості залучення дітей дитячих закладів оздоровлення та відпочинку до хореографічної діяльності	
ОМЕЛЬЯНЕНКО З. В.	164
Функції танцювальної діяльності	
ПЕЧЕРИЦЯ О. І.	166
Неформальні жіночі мистецькі громадські організації в Україні	
ПРЯДКА А. С.	170
Музично-естетичне виховання молоді в діяльності та студії	
В. М. Верховинця	173
СІМАНЬКО В. І.	176
Славомир Мрожек – майстер абсурду	
СЛІПЧЕНКО І. В.	180
Внесок В. Авраменка у розвиток національного хореографічного мистецтва	
СЛІПЧЕНКО Р. О.	184
Вплив африканської культури на розвиток латиноамериканських танців	
СТЕПАНЧЕНКО Н. М.	187
Музичне оформлення занять в контексті вищої хореографічної освіти	
ТКАЧЕНКО І. О.	191
Етапи розвитку вищої хореографічної освіти в Німеччині (друга половина ХХ – початок ХХІ століття)	
ХМАРА А. Ю.	195
Аспекти етнографічної діяльності видатного хореографа Василя Верховинця	
ШУР Л. Б.	199
Жанрово-стильові характеристики танцювальної традиції Західного Поділля	
ЯВОРСЬКА А. М.	204
Гастрольна діяльність видатного балетмейстера Азарія Плісцького	
ЯРМУЛА К. О.	
Логоритміка на музичних заняттях	

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

УДК 378.011.3-051:793.3(477)

Т. О. БЛАГОВА, кандидати педагогічних наук, доценти, завідувач кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Досліджено структуру вищої хореографічної освіти в Україні у різноманітні її напрями, рівні, форм організації. Проаналізовано стратегії професійної підготовки майбутніх хореографів у структурі вищої хореографічної освіти.

Ключові слова: вища хореографічна освіта, хореографічна підготовка, змієди вищої освіти, дисципліни хореографічного циклу

Сучасна система вищої хореографічної освіти є багатоструктурним явищем, що реалізується в різноманітні організаційних форм різних освітніх ступенів і напрямів. Підпорядковуються загальним закономірностям розвитку мистецької освіти, кожна її ланка має свої цілі та змістові характеристики. Концептуальні засади розвитку хореографічної освіти висвітлені у працях Г. Березової, Є. Валухіна, К. Василенка, В. Вронського, К. Голейзовського, Ю. Григоровича, Ю. Громова, Р. Захарова, Ф. Логухова, І. Мойсєєва, І. Смірнова, інших фахівців галузі. Проблематика функціонування системи вищої хореографічної освіти досліджені у сучасних наукових розвідках Л. Андрощук, О. Касьянної, Б. Колногузенка, Г. Ніколаї, О. Пархоменка, В. Похиленка, О. Ребрової, Ю. Ростовської, Т. Сердюк, Т. Філановської, Л. Цветкової, ін. Однак, малодослідженим залишається аналіз розвитку національної системи вищої хореографічної освіти в діяльності її окремих форм організації, які забезпечують підготовку фахівців різних хореографічних спеціальностей.

Отже, *мета* даної статті – дослідити структуру вищої хореографічної освіти в Україні у різноманітні її напрями, рівнів форм організації, проаналізувати стратегії професійної підготовки майбутніх хореографів.

Досліджуючи специфіку розвитку сучасної системи вищої хореографічної освіти в Україні, доцільним вважаємо наголошувати на її багатоструктурності. Вищі навчальні заклади забез-

УДК 378.4.016:793.3

О. А. ПЛАХОТНЮК, кандидат мистецтвознавства (PhD), доцент кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка

ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА У КЛАСИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Формування хореографічної освіти в рамках освітніх процесів закладів вищої освіти. Організація самостійної роботи студентів спеціальності 024 Хореографія. Творчо-мистецьке та наукове самовдосконалення студентів.

Ключові слова: хореографія, хореографічне мистецтво, Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедри режисури та хореографії, Студентський науковий гурток, творча лабораторія, театр танцю.

У Львівському національному університеті імені Івана Франка на факультеті культури і мистецтв у 2010 році було започатковано вищу освіту з хореографії в межах освітньої діяльності класичного університету [1, с. 123].

У січні 2013 року проектною групою професорсько-викладацького складу кафедри розроблено проект паспорта спеціальності «Хореографічне мистецтво (Хореологія)», що був взятий за основу в Україні та затверджений паспорт наукової спеціальності 17.00.08 «Хореографічне мистецтво», рішенням спеціальної колегії Міністерства освіти і науки України від 16 травня 2014 року (наказ МОН України № 642 від 26.05.2014 р.) [1, с. 125].

З 2017 р. нова наукова тема досліджень кафедри: «Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс)». Науковим спрямуванням наукової діяльності кафедри є: пошук, збір та опрацювання матеріалів пов'язаних з хореографічною освітою та історії хореографічної культури України та світу. Цілісність хореографічного мистецтва та його місце в світовій художній культурі. Формування методологічних засад хореології, етнохореології. Розробка понятійно-категоріального апарату, дослідження хореографічного мистецтва (класичного, народного, сучасного, балетного та інших видів танцю). Дослід-

ження історії українського та світового хореографічного мистецтва. Формування інноваційних методів підготовки фахівців хореографічного мистецтва України [2, с. 91].

Кафедрою започатковано проведення науково-практичних конференцій: Міжнародний конгрес Міжнародної танцювальної ради при ЮНЕСКО (CID UNESCO) присвячений дослідженням у сфері танцю (2017, 2019 рр.). Міжнародну науково-практичну конференцію «Виховний та мистецький вплив сучасного хореографічного мистецтва: тенденції та перспективи розвитку» (2010-2018 рр.). Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічні, психологічні та медико-біологічні аспекти в хореографії та спорті» (2016-2019 рр.); Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, магістрів та студентів «Хореографічна культура – мистецькі виміри» та ін. [2, с. 107-112].

Навчальний процес на кафедрі режисури та хореографії формується відповідно до освітніх програм та виконання навчальних планів за спеціальністю 024 Хореографія, галузь знань 02 Культура і мистецтво ліцензований та акредитований наступні освітні рівні підготовки: бакалавр, магістр, доктор філософії.

Випускники отримують кваліфікацію: бакалаври – «Бакалавр хореографії. Вчитель хореографічних дисциплін. Керівник танцювального колективу. Артист балету». Випускники магістратури: «Маїстр хореографії. Викладач хореографічних дисциплін. Балетмейстер». Випускники аспірантури: доктор філософії (хореографічне мистецтво), мистецтвознавство [2, с. 16-21].

Окрім цього велика увага приділяється самостійній роботі студентів в контексті творчого та наукового самовдосконалення. Відповідно до цих завдань професорсько-викладацьким складом кафедри започатковано і впроваджуються у життя цілий ряд наукових та творчих проєктів, а саме творчі лабораторії наукові гуртки.

З 2012 року на кафедрі режисури та хореографії факультету культури і мистецтв діє Студентський науковий гурток. Керуєть ним гуртком саме студенти старших курсів, науковий куратор – доцент кафедри режисури та хореографії, кандидат мистецтвознавства Олександр Плахотнюк [1, с. 152-153; 3, с. 297].

Творчо-мистецька робота студентів. В рамках Студентського наукового гуртка діють творчо-мистецькі лабораторії, які займаються творчою, мистецькою діяльністю спрямованою на самореалізацію студентів у хореографічному мистецтві. Український балетний театр «Прем'єра» (УБТ «Прем'єра»). Художній керівник народний артист України Олег Петрик. Ансамбль українського та народного танцю Українського балет-

ного театру «Прем'єра» (Folk dance UBT «Premiera»). Художній керівник Надія Кінтілова. Театр «Класичного танцю» кафедри режисури та хореографії. Художній керівник Юлія Безпаленко. Студентський театр з «Мистецтва балетмейстера». Художній керівник доцент кафедри режисури та хореографії Оксана Івань. Дитяча хореографічна студія кафедри режисури та хореографії «Львівська академія танцю». Куратор і автор ідей створення дитячої студії професор кафедри, народний артист України Олег Петрик, керівники студії Лілія Гражуліс, Юлія Безпаленко.

Студентський театр танцю «PiLO Dance Theatre», який створений за ініціативи студентів кафедри. Художні керівники випускники та студенти кафедри Дарина Тураш та Анастасія Байдіна. PiLo dance theatre – незалежний театр сучасного танцю у Львові. Основним вектором у роботі театру є дослідження актуальних проблем в соціумі для «тілесного» переосмислення.

Кафедра проводить щільний ряд популярних в Україні та за її межами конкурсів хореографічного мистецтва, а саме: Міжнародний конкурс сучасного хореографічного мистецтва «Супер данс (Super Dance)»; Відкритий мандруючий дитячо-юнацький фестиваль-конкурс мистецтв «Здійснення мрій» та «Здійснення мрій – професіоналі»; Всеукраїнський професійно-інформаційний фестиваль хореографічного мистецтва «Відлуння» [1, с. 152-153; 3, с. 297] та ін.

Отже, в контексті формування фахівця хореографічного мистецтва значна увага приділяється на мотиваційні процеси та самостійне вдосконалення студентів хореографів. Що відбувається шляхом залучення їх до наукової та творчої мистецької діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інформаційно-довідкове видання «Факультет культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка (2004–2014 рр.)» / Н. Бічуж, М. Гарбузюк, Н. Дельчук, О. Козаренко, О. Плахотнюк, Є. Стародінова. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – 224 с.
2. Інформаційні матеріали до Звіту ректора Мельника В.П. на конференції трудового колективу Львівського національного університету імені Івана Франка. 14 травня 2019 року. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019 – 232 с.
3. Encyclopedія Львівський національний університет імені Івана Франка. т. II / ред. М. Мартиняк-Жовтанецька – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – 764 с.

УДК 792.82.038.6

М. М. ПОГРЕБНЯК, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, докторант Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України

ПОСТМОДЕРНИЙ ТАНЦТЕАТР РАДУ ПОКЛІТАРУ

Виявлено і систематизовано особливості естетики і характерні ознаки індивідуального балетмейстерського стилю Радю Поклітару.

Ключові слова: постмодерний танцтеатр, танець «модерн», індивідуальний стиль.

Постмодернізм у танці зароджується у США наприкінці 50-х рр. XX ст. та вступає у свою першу фазу у 60-і рр. XX ст. Далі він проходить наступний (другий) етап розвитку, пов'язаний з його поширенням у Європі в 70-і рр. XX ст., і вступає у третю фазу розвитку – формування власної культури. Порушуючи принципи «класичного» танцю «модерн» і навіть авангарду 50-х рр. XX ст. постмодерні хореографи йдуть власними шляхами, висуваючи на перший план «засоби танцю», але не його значення [4].

Оскільки, сьогодні ті ідеї постмодерних хореографів поступово просочуються в театральний простір України, виникає потреба у теоретичній підтримці митців і навчального процесу, і звернення до означеної теми є досить вчасним і актуальним.

Проблемам теорії та історії нових напрямів театального танцю і сучасного балету присвячені нечисельні наукові праці дослідників пострадянського простору (П. Білаш, О. Верховенко, К. Добротворська, О. Плахотнюк, М. Погребняк, О. Чепалов, Д. Шариков та ін.). Але поза межами існуючих розробок залишається виявлення і систематизація особливостей естетики і характерні ознаки індивідуального балетмейстерського стилю Радю Поклітару, що і є метою даної наукової розвідки.

Досліджено, що представником постмодерного танцтеатру в Україні є танцівник хореограф Радю Поклітару, який народився у Молдові, навчався у Білорусі. У 2006-му році він створив австрійський проєкт «Київ-модерн-балет» Фонда мистецтв в Україні.

Нами досліджено, що, як вважає і сам балетмейстер Радю Поклітару, в Україні немає такого репертуарного театру сучасної хореографії, як «Київ-модерн-балет», який ставив би повноцінні і повнометражні спектаклі, ... з декораціями і костюмами [3, с. 37].

